

ЗАСТАВА ЗЕМЉЕ КОЈЕ НЕМА

Рат у Западној Славонији -
1991/92. год.

Борбена група (2.окб), којом је командовао у почетку капетан I кл. Миленко Чешкић, а касније у току дејства према селу Косовац мајор Миле Берића, јачине 10 тенкова и 5 транспортера, нападала је правцем: с. Дубовац - с. Косовац - с. Г. Богићевци и с. Медари с основним циљем да разбије непријатељска утврђења која су била веома добро организована и брањена, те да се споји са 3. окб код Горица (српски дио). Пошто је непријатељ разбијен у Новој Вароши, слjedeће утврђење је било с. Косовац, иначе српско село којег су усташе добро забункерисале, из ког су најдиректније тукле Окучане и само средиште града, а то значи онемогућавале пролазак осталим јединицама 5.К према Бијелој Стијени и Липику. Ова група успијева обавити задатак и овладати Косовцем 22. септембра до 15,00 часова, прије оглашавања примирја. Она је избила пред саме Г. Богићевце, а том приликом су оштећена 3 тенка.

Даља борба је била отежана због густо насељених кућа, па се јединица није могла развити у предвиђени борбени поредак, већ се кретала углавном путем. А пут је био добро запријечен минама, жежевима, стубовима, уз жестоку одбрану. Ова борбена група се потом извлачи у рејон Окучана пошто је била у борбама преко 40 дана, а замјењује је пристигла јединица из новосадског корпуса. У тим борбама посебно се истиче командир.

Прелазак осталих јединица 5. корпуса у Западну Славонију

Брза и енергична дејства 329. окбр и формираног батаљона из 16. пмтбр, те њихово спајање са јединицом из бјеловарског корпуса, којом је командовао потпуковник Милан Челекетић, створени су услови за прелазак осталих бригада и пукова преко ријеке Саве. Са пребацивањем се почело одмах, такорећи у току самог прављења мостобрана. Најприје је прешла 16. пмтбр, 20. 09. око 19,00, преко моста код Бос. Градишке, гдје ће прелазак извршити и остале јединице. Треба истаћи да је ова јединица вођена под командом потпуковника Смајила Омића доживјела свој први и једини фијаско, због лоше организације, неиздате заповијести. Пошто ју је непријатељ напао у маршевској колони, њен командант је враћао назад, па се створила гужва и паника на путу. Тада наступа преломни тренутак код наплатне рампе, када је мајор Маринко Гајић издао наређење команданту оклопног батаљона капетану I кл Реуфу Рајићу да гађа рејон цркве у Г. Богићевцима, послје чега је непријатељска

артиљерија престала да дејствује, а приступило се даљој организацији борбеног поретка бригаде, гдје је помогао потпуковник Симо Марјановић (касније погинуо у Ст. Грабовцу). Командант Смајил Омић је, правдајући се бо-

Снимио: Радиобје Пабичић

лешћу, побјегао и више се није враћао. По сређивању стања у бригади и пошто је примљена заповијести, она је спремна за борбу коју започиње према Новској. У том борбеном поретку ју је затекао њен нови командант потпуковник Милан Челекетић, који је примио дужност 22.09.1991. године у с. Врбовљани. Пријему дужности присуствује начелник штаба пуковник Момир Талић. Тада се бригада нарочито ојачава војничким и старјешинским кадрам из бјеловарског корпуса.

Прелазак 343. мтбр, 2. пјешадијске бр. и 5. "козарске", обавио се неометано, и оне су отишле у своје рејоне. 343. мтбр тада броји око 2100 бораца, углавном Срба. У рејону Липика бригада добија зону дејства која износи око 12 км, која јој по тактичким начелима и припада, међутим њена попуњеност је битно смањена а још више се увећава јер лијево и десно нису дошле још двије бригаде које су биле предвиђене.

Извиђачка чета је прва ступила у додир са непријатељем, а њоме је командовао капетан Зоран Карлица, који се показао веома спретан и снажљив у овом начину дејства (касније погинуо у борбама у Приједору). Бригади су била придодата још 4 батаљона Територијалне одбране са око 2000 бораца.

Са свог мобилизацијског зборишта 5. "козарска" пјешадијска бригада, из ширег рејона с. Јаруга, креће на марш 19/20. септембар. У рејону с. Ускоци и Нови Варош обезбјеђује терен од евентуалних убацивања диверзантских група. Свој 3. батаљон упућује 343. мтбр за увођење у борбу код Липика. Из рејона Лакташи бригада прелази р. Саву 30.09.1991. године са осталим јединицама. Већ 02.10.1991. године она добија задатак да један батаљон придода 16. пмтбр за вођење борби према Новској, а 2. батаљон се придодaje 329. окбр. код с. Горица, а са њим се налазила и команда бригаде.

Након извршене мобилизације 2. пјешадијска бригада упутила је свој 3. батаљон под командом капетана Војислава Глигића у састав 16. пмтбр ради дејства према Новској, потом р. Саву прелази 4. октобра и смјешта се у рејон с. Гређани, да би већ сутрадан 5. октобра њен 2. батаљон под командом капетана Зорана Шеев прешао у рејон с. Д. Богићевци, гдје заједно са батеријом МБ 120 мм и пионирским водом, наредног дана учествује у ослобађању села Драгалић, а потом прелази у одбрану.

Размјештај јединица подршке

Прелазак и размјештај јединица за подршку (5. МАП, 5. МАПОАП и 5. Лап ПВО) се потом одвија синхронизовано, и без већих потешкоћа. Након извршене мобилизације 5. МАПО-м командује пуковник Десимир Гаровић, начелник штаба је мајор Миле Савић који 1. Хад по преласку р. Саве 23. септембра уводи у борбу. Са положаја у рејону д. Собоцка, С. Бобаре, с. Д. Рајићи, с. Јазавица, с. Ширинци, с. Д. Рогољи дејствује по непријатељу. У тим првим борбама мајор Савић вјешто управљајући ватром, истовремено оспособљава младе старјешине, поручника Бранислава Савића и Предрага Шееву. Они су послје самостално командовали дивизионом.

По добијеном наређењу од начелника артиљерије 5. К пуковника Станка Балтића, 5. МАПОА-п врши марш и размјешта се у рејону Ст. Градишке. Пуком углавном командује пуковник Лазо Бабић, и он га уводи у прво ватрено крштење, дејствујући из топова по рејону с. Г. Богићевци, одакле је непријатељ оклопним јединицама угрожавао наше положаје. У времену од 24.09. до 16.11.1991. године 1. дивизион